

BALVU NOVADA PAŠVALDĪBA
BALVU NOVADA "PANSIONĀTS "BALVI""

Reģ. .90000012456, Pansionāta apbraucamā iela 1, Celmene, Kubulu pagasts, Balvu novads, LV-4501
tālrunis +371 64507200, +371 64507202, e-pasts: pansionatsbalvi@balvi.lv

Balvu novada Kubulu pagastā

21.03.2024. Nr. PS/2024/1.13/90/N

Latvijas Republikas Tiesībsarga birojs

e-adresē

Labklājības Ministrija

e-adresē

Par atbildes, uz 2024.gada 7. februāra vēstuli par "Par
cilvēktiesību nodrošināšanu Balvu novada pašvaldības
pansionātā "Balvi"", nosūtīšanu

Pamatojoties uz 2024.gada 7. februārī saņemto Latvijas Republikas Tiesībsarga biroja vēstuli Nr. 1-5/18, Balvu novada "Pansionāts "Balvi" direktores Janas Komanes vārdā sniedz skaidrojumu uz vēstulē aprakstītajām nepilnībām "Pansionāts "Balvi"" darbībā. Tā kā kopš Tiesībsarga biroja pārstāvju vizītes brīža pagājuši nedaudz vairāk kā 7 mēneši, esam ieklausījušies ieteikumos un integrējuši tos ikdienas sociālā pakalpojuma sniegšanas procesā to pilnveidojot .

Par pirmajā sadaļā aprakstīto situāciju vēlamies skaidrot, ka pensionāts ir izvietots trīs stāvu ēkā, sastāv no 159 iemītnieku istabiņām un iemītnieki ir izvietoti pārsvarā vienvietīgās un divvietīgās istabās – 43 vienvietīgās istabiņas (dzīvo viens iemītnieks), 113 divvietīgas istabiņas (dzīvo līdz diviem iemītniekiem) un 3 trīsvietīgas istabiņas (dzīvo līdz 3 iemītniekiem). Pansionāta izolētajos korpusos uzturas klienti, kuri pieskatāmi visu diennakti, neskatoties uz to, ka korpusi ir izolēti, šo korpusu klientu brīvība un pārvietošanās iespējas nav ierobežotas, klientiem, atbilstoši viņu spējām, katru dienu aprūpētāja pavadībā ir nodrošināta iespēja nokļūt ārā svaigā gaisā, piedalīties iestādē rīkotajos pasākumos, aktivitātēs, nodarbībās, kā arī apmeklēt iestādē izvietoto veikal un lūgšanu telpu.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

Otrajā sadaļā minētā rekomendācija ņemta vērā – atkārtoti veikta visu pansionāta telpu apsekošana, sastādīts darāmo darbu saraksts sagrupējot to pēc prioritātēm un svarīguma, un finansiālo resursu robežās, ir veikti remontdarbi un uzlabojumi, kas uzlabo klientu dzīves apstākļus. Remontdarbi pansionāta tiek veikt nepārtraukti, rodoties nepieciešamībai.

Par trešajā sadaļā minētajām rekomendācijām skaidrojam, ka pansionāta izolēšana izolācijas telpā nav notikusi kopš 2020.gada, retie izolācijas gadījumi ir tikuši fiksēti speciāli izveidotā “Balvu novada “Pansionāts “Balvi” izolatorā ievietoto klientu reģistrācijas žurnāls”, kas tika uzrādīts Tiesībsarga biroja darbiniekiem vizītes laikā. Izolācija notika īslaicīgi, gadījumos, kad klients uzvedās izteikti agresīvi un apdraudēja gan sevi, gan apkārtējos klientus un darbiniekus, līdz brīdim, kad ieradās vai nu Valsts policija, vai Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests vai arī klienta emocionālais stāvoklis bija tik stabils, lai atkal droši sev un apkārtējiem varētu atrasties ārpus tās. Vēlamies darīt zināmu, ka pansionāta istabiņas Nr. 152 un Nr. 155 uz Tiesībsarga biroja pārstāvju vizītes brīdi bija uzmontēti aizbīdņi, lai tās būtu ciet, jo tika veikti ilgstošas darbības dezinfekcijas un dezinfekcijas darbi, tādējādi izslēdzot iespēju klientu iekļūšanu tajās, kas varētu ietekmēt viņu drošību un veselību. Klienti tajās istabiņās uz to brīdi neatradās, un pēc visu iepriekš minēto pasākumu beigšanas, aizbīdņi tika demontēti. Istabiņas Nr. 207, kas minēta rekomendācijā, pansionātā “Balvi” nav, tāpēc skaidrojumā to neiekļaujam.

Uz ceturtajā sadaļā minētajām rekomendācijām skaidrojam, ka veicot inkontinences preču nomaiņu vai higiēnas procedūras imobīliem klientiem, ja tie dzīvo istabiņā vairāk kā 1 iemītnieks, procedūru brīdī tiek izmantoti pārvietojamie aizslietņi. Tajās istabiņās, kurās klienti ir izteikuši vēlmi, lai tie tur būtu pastāvīgi, aizslietņi netiek vesti prom pēc katras procedūras veikšanas. Ir vairākas istabiņas, kuru iemītnieki ir kategoriski pret to, ka viņu istabās iaved vai atstāj uz palikšanu aizslietņus, jo tas traucē viņu pārvietošanos, savstarpēju komunicēšanu un ikdienas sadzīvi. Atteikšanās no aizslietņu izmantošanas tiek fiksēta rakstiski. Klientiem, kuri dzīvo vienvietīgās istabiņās, aizslietņi netiek pielietoti, higiēnas procedūru un inkontinences preču nomaiņas laikā tiek aizvērtas durvis.

Par piektajā sadaļā minētajām rekomendācijām, skaidrojam, ka higiēnas pasākumi, tādi kā pilna ķermeņa mazgāšana dušā tiek veikta ne retāk kā reizi septiņās dienās, tajā pašā laikā tiek veikta visa gultas veļas nomaiņa kā arī personīgās apakšveļas un apģērba maiņa, kas arī līdz šim brīdim, tika mainīta pēc nepieciešamības, piemēram, ja gultas veļa tika nosmērēta vai klienta apģērbs bija netīrs, tas nekavējoties tika nomainīts. Neskatoties uz iknedēļas dušas apmeklējumu, ik rītu katram klientam, patstāvīgi vai ar aprūpētāja palīdzību tiek veiktas “rīta

tualetes” procedūras, kas sevī ietver sejas, mutes dobuma, ausu, deguna, padušu, roku mazgāšanu. Imobīliem klientiem, kuriem ir aptaukošanās, īpaša uzmanība tiek pievērsta zonai starp tauku krokām, tā tiek mazgāta ar ūdeni un nosusināta, nepieciešamības gadījumā tiek veikti citi aprūpes pasākumi. Pie katras inkontinences līdzekļu nomaiņas, tiek apkopta starpene un dzimumorgāni, anālā atveres rajona, mazgājot ar ūdeni vai izmantojot ķermeņa kopšanas līdzekļus.

Pansionāta klientiem traukus nodrošina iepirkuma procesā izvēlētais ēdinātājs. Par labu daudzreiz lietojamo plastmasas trauku izmantošanai tika lemts, pamatojoties uz klientu veselības stāvokli, fizisko un psiholoģisko veselību, brīžos, ja klienta traukiem nokrītot, tie nesaplīstu un lai izslēgtu iespēju, ka klienti paši to neapzinoties, nodara sev pāri. Šādus traukus izmanto slēgtajos korpusos, kur uz daudziem klientiem ēdināšanas brīžos ir salīdzinoši nedaudz aprūpētāju. Drošības apvērsumu dēļ, naži klientiem netiek nodrošināti. Tā kā katram klientam ir pieejami mazie individuālās lietošanas dvieļi, kurus izmanto barošanas laikā, lai noslaucītu muti un rokas, papīra salvetes netiek nodrošinātas, bet individuālos gadījumos, tiek piedāvāti papīra dvieļi. Pansionāta klientiem, kuri ēdienreizēs apmeklē ēdamzāli, ir pieejami rūdītā stikla trauki, dakšas, karotes, salvetes, kas novietotas uz galda.

Uz sestajā nodaļā minēto skaidrojam, ka pamatojoties uz klienta individuālajām spējām, fizisko un psiholoģisko stāvokli, kā arī laika apstākļiem, katram klientam tiek nodrošināta iespēja regulāri izkļūt svaigā gaisā, apmeklējot lodžiju vai dodoties pastaigās. Ik dienas, klienti tiek motivēti un viņiem ir nodrošinātas plašas brīvā laika pavadīšanas iespējas pamatojoties uz katra klienta individuālajām spējām, kā piemēram, grāmatu un periodikas lasīšana, darba lapu pildīšana, krāsošana, krustvārdu mīklu minēšana, TV skatīšanas gan koplietošanas telpās, gan gandrīz katrā klienta istabiņā, radio klausīšanās, rokdarbu nodarbību apmeklēšana, “Rīta rosme” nodarbību apmeklēšana, sporta zāles apmeklēšana, galda spēļu turnīri, koncertu, filmu pēcpusdienu, dzejas pēcpusdienu apmeklēšana, dziedāšanas nodarbības un cita veida brīvā laika aktivitātes. Katrā pensionāta korpusā ir ierīkoti galda spēļu stūrīši, kur atrodamas galda spēles.

Par septītajā nodaļā sniegtajām rekomendācijām vēlamies atkārtoti teikt, ka neskatoties uz darbinieku skaitu, tas nav iemesls, ka klientiem tiek sniegts, jūsuprāt, nepietiekošs sociālās aprūpes pakalpojums. Katram klientam izvērtējot viņa fiziskās spējas, tiek nodrošināti viņam paredzētie un piemērotie sociālie pakalpojumi. Tā kā nevienā valsts normatīvajā aktā nav noteikts cik liels skaits institūcijas aprūpējamo klientu pašvaldības ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijā var būt vienam aprūpētajam, to skaitu nosaka iestādes vadītājs,

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

pamatojoties uz pašvaldības piešķirtajiem budžeta līdzekļiem. Visi, uz doto brīdi nodarbinātie darbinieki, kuri ir saistīti ar sociālas aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniegšanu, ir kompetenti, ar atbilstošu kvalifikāciju, kuru regulāri pilnveido semināros un praktiskajās apmācībās, un ar atbilstošajām sociālajai aprūpei piemērotajām personīgajām īpašībām apveltīti darbinieki. Papildus sociālā pakalpojuma kvalitatīvai nodrošināšanai, tiek piesaistīti papildus speciālisti, piemēram, ķirurgs, psihiatrs, okulists, psihologs kā arī, nepieciešamības gadījumā, tiek uzrunāti arī speciālisti no "Latvijas Samariešu apvienības".

Neatsverams palīgs ikdienas sociālā pakalpojuma sniegšanā būtu kopējo normatīvo aktu izstrāde pašvaldību, līdzīgi kā valsts, ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām, kas skaidri definētu klientu skaitu uz vienu aprūpētāju un citas lietas, kas atvieglotu ikdienas darbu un radītu izpratni par kvalitatīvu, prasībām atbilstošu, sociālā pakalpojuma sniegšanu.

Saskaņots/vizēts elektroniski:

Direktors

Jana Komane